

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 юни 2017 г.
(OR. en)

10500/17

ENV 634
AGRI 348
PECHЕ 261
FC 58
RECH 242

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	19 юни 2017 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	10348/17 ENV 620 AGRI 335 PECHЕ 253 FC 57 RECH 239
Относно:	План за действие на ЕС за природата, хората и икономиката — Заключение на Съвета (19 юни 2017 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно план за действие на ЕС за природата, хората и икономиката, приети от Съвета на неговото 3550-о заседание, проведено на 19 юни 2017 г.

**План за действие на ЕС за природата, хората и икономиката
- Заключение на Съвета -**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ новата глобална Програма до 2030 г. за устойчиво развитие, приета от Общото събрание на ООН на неговата 70-а сесия от 25 септември 2015 г., и КАТО ИЗТЪКВА основните цели на Общата програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 г. „Да живеем добре в пределите на нашата планета“ (седмата програма за действие за околната среда — 7-ма ПДОС)¹;

КАТО ПРИПОМНЯ заключенията си от 16 декември 2015 г. „Междинен преглед на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.“²;

КАТО ПРИПОМНЯ своите заключения относно Специален доклад № 1/2017 на Европейската сметна палата: Необходими са повече усилия за осъществяване на пълния потенциал на мрежата „Натура 2000“³;

КАТО ОТБЕЛЯЗВА, че макар на територията ѝ да се намират някои от най-гъстонаселените райони в света, Европа има също много богато и разнообразно природно наследство, което е неотделим и жизненоважен елемент на нейния природен, социален, културен и икономически капитал, и поради това трябва да бъде защитавано, подлагано на грижи и опазвано в името на природата, хората и икономиката;

¹ Решение № 1386/2013/ЕС от 20 ноември 2013 г.

² Док. 15389/15.

³ Док. 9645/17.

КАТО ПОДЧЕРТАВА, че директивите за опазване на природата⁴ са основен елемент на мерките за опазване на природата в Европа и до момента са играли определяща роля за постигането на тази цел; и КАТО ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО тяхната важна роля за постигането на целите на Стратегическия план за биологичното разнообразие за периода 2011—2020 г. на Конвенцията за биологичното разнообразие, включително целите за биологичното разнообразие от Аичи, Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и Парижкото споразумение относно изменението на климата;

КАТО ОТЧИТА, че природозащитният статус на редица видове и местообитания, защитени по силата на директивите за опазване на природата, въпреки многото усилия продължава да е подложен на сериозен натиск от неустойчиви практики в сектори на икономиката като селското и горското стопанство, рибарството и инфраструктурата, както и от въздействието на изменението на климата и на чуждите инвазивни видове;

КАТО ИЗТЪКВА, че цялостната оценка на директивите за опазване на природата, известна като „проверка за пригодност“, която Комисията предприе в рамките на ангажимента си за по-добро законотворчество, в консултации с държавите членки и широк кръг заинтересовани страни, включително граждани, установи, че в качеството си на крайъгълен камък на една по-широка политика на ЕС в областта на биологичното разнообразие директивите за опазване на природата са пригодни за целта си, но тяхното предназначение може да бъде изпълнено и пълният им потенциал може да бъде реализиран само ако бъде подоброено значително тяхното прилагане⁵;

КАТО ОТБЕЛЯЗВА, че в проверката за пригодност бяха установени съществени пропуски в ефективността и ефикасността на прилагането на директивите за опазване на природата, както и необходимост от по-нататъшни действия, включително работа в партньорство с различни групи заинтересовани страни в държавите членки и в целия ЕС за постигането на практически резултати на място, укрепване на интегрирането на целите за опазване на природата в другите области на политиките, повишаване на познанията и подобряване на достъпа до данни, засилване на прилагането и отпускане на допълнителни ресурси;

⁴ Директива 92/43/ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (Директива за местообитанията) – ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7, и Директива 2009/147/ЕО относно опазването на дивите птици (Директива за птиците) – ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7.

⁵ Док. 15671/16 — SWD(2016) 472 final (Работен документ на службите на Комисията: Проверка за пригодност на законодателството на ЕС в областта на опазването на природата (Директива за птиците и Директива за местообитанията)).

КАТО ОТЧИТА, че проверката за пригодност показва, че при осъществяване на целенасочена дейност в достатъчен мащаб се постига подобряване на състоянието на видовете и местообитанията, като в някои случаи това води до забележителни резултати в тяхното възстановяване;

КАТО ПОДЧЕРТАВА, че европейското природно наследство е неразривно свързано с качеството на живот на европейските граждани и с различните сектори на европейската икономика, както и че инвестициите в опазването на природата и в нейното устойчиво използване предлагат възможности и имат стойност за хората, природата и икономиката;

КАТО ПРИВЕТСТВА обявяването на 21 май за Европейски ден на „Натура 2000“, който ще се чества всяка година със събития за повишаване на осведомеността и изграждане на мрежи в целия ЕС;

1. ПРИВЕТСТВА съобщението на Комисията относно План за действие⁶, който да способства за подобряване и стимулиране на прилагането на директивите за опазване на природата и за постигането на техните цели, както и за повишаване на тяхната съгласуваност със социално-икономическите цели и за мобилизиране на взаимодействието с националните, регионалните и местните органи, заинтересованите страни и гражданите;
2. ИЗТЪКВА значението на по-нататъшното участие на заинтересованите страни на национално, регионално и местно равнище, предвид силното териториално измерение на директивите за опазване на природата;
3. ПРИВЕТСТВА ролята, която могат да изиграят институциите на ЕС в подкрепа на изпълнението на Плана за действие, и по-специално ролята на Комитета на регионите, що се отнася до информационните кампании и изграждането на ангажираност на регионално и местно равнище;
4. Като се отчитат икономическите, социалните, културните и регионалните изисквания, в съответствие с Директивата за местообитанията, ПРИЗНАВА потенциалния принос на плана за действие за по-доброто практическо прилагане на директивите за опазване на природата и за постигането на напредък в реализирането на целите на ЕС за 2020 г. за спиране и обръщане на процеса на загуба на биологично разнообразие и на услуги от екосистемите⁷, което би било от полза за природата, хората и икономиката на Европа;

⁶ Док. 8643/17 – COM(2017) 198 final + ADD 1 – SWD(2017) 139 final.

⁷ Док. 9658/11 — COM(2011) 244 окончателен.

5. ОТЧИТА, че четирите приоритетни области на Плана за действие съответстват на заключенията от проверката за пригодност и съответно:

Във връзка с приоритет А: Подобряване на насоките, знанията и съгласуваността с по-широките социално-икономически цели

6. Без да се застрашават целите и изискванията за опазване, установени в директивите за опазване на природата, ОТЧИТА, че гъвкавостта в подходите за прилагане, която позволява да се вземат предвид специфичните обстоятелства на национално равнище, допринася за намаляването и поэтапното преодоляване на ненужни конфликти и проблеми между дейностите по опазване на природата и социално-икономическите дейности, както и за справяне с практическите предизвикателства, произтичащи от изпълнението на приложенията към директивите;
7. Във връзка с това ИЗРАЗЯВА ЗАДОВОЛСТВО от факта, че Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки, ще актуализира, разработва и утвърждава активно ясни насоки и познания на всички официални езици на ЕС в подкрепа на прилагането на директивите за опазване на природата, включително актуализиране до 2018 г. на документа с насоки за правилата за защита на видовете и плановите за действие относно видовете, като гарантира по-голяма съгласуваност между по-широките социално-икономически цели и политиката за околната среда на Европа и като си взаимодейства със заинтересованите страни и ползвателите на земя и морски ресурси, с цел проучване на по-действени подходи, основани на участието;
8. ПРИВЕТСТВА инициативата на Комисията за разработване на насоки за интегриране на екосистемните услуги в процеса на вземане на решения, което ще позволи оказването на евентуално положително въздействие върху благосъстоянието на хората, а също и върху устойчивия икономически растеж и социалното развитие;
9. ПРИВЕТСТВА механизма за подкрепа, който Комисията ще създаде, за да помогне на органите на държавите членки да се справят с основните предизвикателства в прилагането на директивите за опазване на природата, свързани с процедурите за издаване на разрешения, без да се засяга прилагането на принципа на субсидиарност, и НАСЪРЧАВА националните, регионалните и местните органи да се възползват пълноценно от тези възможности;

10. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че традиционните, практическите и научните познания и достъпът до данни и информация са от основно значение за ефективността и ефикасността на мерките за опазване и в крайна сметка на директивите за опазване на природата, както и че са нужни трайни усилия на всички равнища за постигането на подобрения в тези области, включително чрез ефективно и ефикасно наблюдение и съответно докладване от компетентните органи и чрез публичен онлайн достъп до знанията и информацията, необходими за прилагането на директивите за опазване на природата;

Във връзка с приоритет Б: Изграждане на политическа ангажираност и по-стриктно спазване на законодателството

11. Като отчита динамичния характер на екосистемите, ПРИЗНАВА, че завършването на изграждането и ефективното управление на мрежата „Натура 2000“ и въвеждането и прилагането на необходимите мерки за опазване на всички обекти са основни действия за изпълнение на целите на директивите и са отговорност предимно на държавите членки, и поради това ПРИЗОВАВА националните, регионалните и местните власти да положат повече усилия в тези области;
12. ОТЧИТА ангажимента на Комисията да увеличи своята подкрепа за държавите членки за постигането на тази цел и решаващата роля на осведомеността и сътрудничеството на заинтересованите страни; във връзка с това ОТЧИТА полезната роля на платформите на заинтересованите страни за насърчаването на добри практики и практически решения по силата на директивите за опазване на природата;
13. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от изграждане и поддържане на политическа ангажираност за прилагане на директивите за опазване на природата и за по-стриктно спазване, и ПРИВЕТСТВА подкрепата на Комисията за подобряване на полезните взаимодействия между съответните директиви, регламенти, програми и други политики на ЕС;
14. ПРИВЕТСТВА доброволния целенасочен двустранен диалог между Комисията и държавите членки в рамките на новата процедура за преглед на изпълнението на политиките за околната среда, чиято цел е да бъдат разрешени структурните проблеми, да се отговори на нуждите на държавите членки и да се отразят представените от тях данни; СМЯТА, че процедурата за преглед на изпълнението на политиките за околната среда ги допълва, без да пречи на тяхното спазване;

15. ПОДЧЕРТАВА значението на целенасочените обсъждания на биогеографско равнище за обмена на опит, знания и решения по отношение на структурните и трансграничните предизвикателства, както и на тематичните обсъждания във всички тези биогеографски райони, а също и значението на инвестициите в изграждане на капацитет с оглед укрепване на изпълнението и натрупване на опит при трансграничното управление на видовете; и ПРИВЕТСТВА разработването на пътни карти като възможен инструмент за съвместни действия в контекста на биогеографския процес по линия на „Натура 2000“;
16. ПОДЧЕРТАВА, че подобряването на природозащитния статус на защитените видове и местообитания изисква обединени усилия от държавите членки, особено в някои случаи, например при разглеждането на мигриращите видове, ОТЧИТА, че плановете за действие за видовете и местообитанията могат да бъдат, наред с другите инструменти, подходящи за постигането на тази цел, и ПОДКРЕПЯ тяхното по-нататъшно разработване и изпълнение, съгласувано със съответните международни конвенции и споразумения;

Във връзка с приоритет В: Оптимизиране на инвестициите в „Натура 2000“ и подобряване на полезното взаимодействие с инструментите на ЕС за финансиране

17. ОТЧИТА, че недостигът на финансиране е основно препятствие пред пълното разгръщане на ползите от мрежата „Натура 2000“ и е основен фактор, подкопаваш ефективното прилагане на директивите за опазване на природата, поради което ПОДЧЕРТАВА необходимостта да се гарантира предвидимо, подобаващо, редовно и целенасочено финансиране от ЕС; във връзка с това НАСЪРЧАВА Комисията да обмисли начини за по-добро интегриране на опазването на природата във финансирането на ЕС;
18. ОТЧИТА необходимостта от по-нататъшно усъвършенстване на многогодишното финансово планиране на инвестициите в природата и във връзка с член 8 от Директивата за местообитанията ПРИЕМА, че е необходимо да се актуализират и усъвършенстват рамките за приоритетни действия (РПД), по-специално чрез въвеждането на опростен образец, с оглед на следващия програмен период, като се вземе предвид опитът от настоящите РПД;

19. ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да интегрират по-ефективно „Натура 2000“ и по-широкия въпрос за биологичното разнообразие в общата селскостопанска политика, кохезионната политика, общата политика в областта на рибарството, интегрираната морска политика и политиката в областта на научните изследвания и иновациите и ОТЧИТА потенциала на тези политики да дадат положителен принос за изпълнението на целите на директивите за опазване на природата;
20. ОТЧИТА стратегически важната роля на програма LIFE и ПРИВЕТСТВА предложението на Комисията за увеличаване на специалното финансиране за природата и биологичното разнообразие в рамките на текущия финансов пакет на LIFE, като се увеличат възможностите за инвестиране в „Натура 2000“ и други зелени инфраструктури;
21. ИЗТЪКВА особено важната роля на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в рамките на общата селскостопанска политика (ОСП) и ПРИВЕТСТВА планове на Комисията до 2019 г. да направи оценка на въздействието на ОСП върху биологичното разнообразие, която да отчита изискванията за пропорционален контрол и проверка и да гарантира постигането на набелязаните екологични резултати, за да бъдат доразвити схемите, които са приспособени спрямо нуждите на „Натура 2000“ и на други природни зони с висока стойност, включително чрез подходи на плащане, основаващи се на стойността и резултатите, и обучение на земеделските стопани чрез консултантски услуги по въпросите на селското стопанство;
22. ИЗТЪКВА значението на изготвянето на актуализирана оценка на прилагането на директивите за опазване на природата, на оценяването на действителното използване на финансовите средства, отпуснати за опазване на биологичното разнообразие, включително за „Натура 2000“, с оглед на осигуряването на тяхното ефективно използване през текущата многогодишна финансова рамка и ПРИЗОВАВА отново Комисията да анализира ефективността на интегрирания подход към финансирането за опазване на биологичното разнообразие⁸;

⁸ Док. 15389/15 — Заключение на Съвета относно междинния преглед на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., точка 13.

23. ПРИПОМНЯ заключенията си относно Специалния доклад на Европейската сметна палата, в които отчита необходимостта от схеми за финансиране, съобразени по-ефективно с конкретните цели на „Натура 2000“, и изразява съгласие с препоръката Комисията да определи хоризонтални показатели по „Натура 2000“ за всички съответни фондове на ЕС за следващия програмен период, и ИЗТЪКВА необходимостта държавите членки да включат показатели и цели за съответните специални фондове за „Натура 2000“ и да позволят по-точното проследяване на резултатите, постигнати чрез финансирането на „Натура 2000“;
24. ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се стимулират инвестициите от частния сектор в опазването на природата, и ОТБЕЛЯВА подкрепата за проекти, свързани с биологичното разнообразие, по линия на Инструмента за финансиране на природен капитал, както и разработването на пилотни проекти за насърчаване на частното обработване на земята и по-доброто участие на финансовия сектор;
25. ПРИВЕТСТВА разработването на насоки за подпомагане на стратегическото развиване на зелени инфраструктури, което да допринася за целите на директивите за опазване на природата, по-специално чрез по-добрата свързаност на „Натура 2000“ в трансграничен план; и във връзка с това ПРИЗОВАВА отново Комисията да представи предложение за трансевропейска мрежа за зелена инфраструктура (TEN-G)⁹;
26. *Във връзка с приоритет Г: Подобряване на комуникацията, предоставянето на информация и привличането на гражданите, заинтересованите страни и общностите*
27. СЪЗНАВА, че успехът на Плана за действие в крайна сметка зависи от осведомеността и ангажираността на европейските граждани и на всички останали заинтересовани страни, включително собствениците на земи, и от укрепването на връзките между природното и културното наследство, поради което ПОДКРЕПЯ целта на Плана за действие да се засили и насърчава тази ангажираност на всички равнища, особено на местно равнище и чрез участието на младежта в Европейския корпус за солидарност;

⁹ Док. 15389/15 — Заключение на Съвета относно междинния преглед на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., точка 30.

28. ОТБЕЛЯЗВА, че държавите членки са отговорни за прилагането на директивите за опазване на природата и НАСЪРЧАВА Комисията заедно с националните, регионалните и местните органи, да популяризира и изпълнява Плана за действие, за да им помогне да постигнат целите на директивите за опазване на природата;
29. ОТЧИТА, че сроковете за изпълнение на Плана за действие са кратки, поради което **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** Комисията да наблюдава изпълнението на всички 15 действия, набелязани в него, в тясно сътрудничество с държавите членки и институциите на ЕС, по-специално с Комитета на регионите, Европейската агенция за околната среда и всички останали заинтересовани страни.
-